

"آموزش" نخستین گام کوچ بیکاری از سواحل مکران

مستقیم دانشگاه؛ دانشگاه‌های چابهار به رشته‌هایی همچون کارشناسی ارشد پتروشیمی، مهندسی شیمی گرایش صنایع پتروشیمی، کارشناسی ارشد گردشگری و کارشناسی مهندسی مواد متالورژی نیاز دارند.

بهرتر بگوییم، پیشرفت سواحل مکران در گرو تصمیم قاطع "وزیر علوم" برای افزایش رشته‌های دانشگاهی در چابهار است. «این مطالبه اهالی سواحل مکران است»

بزرگراه صنعت؛ با توجه به پیشرفت طرح‌های بزرگی همچون مجموعه‌های فولاد و پتروشیمی و همچنین صنایع وابسته آن‌ها، پیش‌بینی شده است که علاوه بر رفع کامل بیکاری در چابهار و شهرستان‌های اطراف، تکمیل نیروی مورد نیاز صنایع در حال احداث از طریق جذب نیروی کار مهاجر انجام شود. اما نکته مهمی که وجود دارد این است آیا جوانان بیکار این منطقه از مهارت و تخصص لازم برای جذب در صنایع ذکر شده را دارند! مسلماً آموزش، پیش‌نیاز اصلی برای ورود به هر شغلی است و همین امر می‌طلبد دانشگاه‌های چابهار رشته‌های تحصیلی خود را متناسب با ظرفیت‌هایی که در آینده‌ای نه‌چندان دور ایجاد می‌شود افزایش دهد تا معضل بیکاری از دیاری که سال‌هاست مُهر محرومیت بر پیشانی دارد رخت ببندد. «اینجا صنعت در حال شتاب است»



زمانی خواهد رسید که کارخانه‌های فولاد و پتروشیمی و صنایع وابسته آنها یکی پس از دیگری افتتاح شده و وارد چرخه تولید شوند و

برای تکمیل نیروی انسانی خود به افراد آموزش دیده و متخصص نیاز دارند اما اگر این افراد در منطقه وجود نداشته باشند کارخانه‌ها به ناچار، نیروی مورد نیاز خود را از سایر استان‌های کشور جذب خواهند کرد تا موضوع مهم کشور یعنی افزایش و رونق تولید روی زمین نماند. « تکلیف جوانان ساکن سواحل مکران که در آینده به سن اشتغال می‌رسند چه می‌شود»

با توجه به طرح جامع منطقه آزاد چابهار، ظرفیت جمعیتی پیش‌بینی شده برای سال ۱۴۱۰، جمعیتی حدود ۵۰۰ هزار نفر است و در پیش‌بینی جمعیتی که بر مبنای اشتغال انجام شده است، اولویت به جذب نیروهای بومی سه شهرستان چابهار، دشتیاری و گنارک اختصاص داده شده است.

همچنین در این طرح جامع، پیش‌بینی شده که بیکاران فعلی جذب می‌شوند و نیروهایی که در ۱۰ سال آینده به سن فعالیت می‌رسند نیز جذب مشاغل ایجاد شده ناشی از فعالیت‌های منطقه آزاد چابهار بشوند و برای تکمیل مابقی پرسنل مورد نیاز صنایع، ناگزیر باید از نیروهای مهاجر استفاده شود.

ارسال طرح توجیهی به وزارت علوم



عبدالرحیم کُردی مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار عنوان کرد: طرح توجیهی افزایش رشته‌های دانشگاهی مناسب با روند پیشرفت و برنامه‌های توسعه‌ای منطقه به وزارت علوم ارسال شده است.

وی تصریح کرد: با توجه به ضرورت پیشرفت متوازن علمی همپای توسعه اقتصادی در منطقه‌ای که چشم‌انداز درخشانی پیش رو دارد و همچنین یکی از مهمترین بنادر جمهوری اسلامی ایران به شمار می‌رود، اعتقاد داریم که این خطه متناسب با استقرار صنایع مادر از جمله پتروشیمی، فولاد و همچنین ظرفیت ارزشمند گردشگری به تامین و آموزش نیروی انسانی متخصص نیاز دارد.

کُردی تاکید کرد: باید اشاره کنم که به دلیل تعریف نشدن رشته‌های تحصیلی ذکر شده در منطقه آزاد چابهار، صنایع موجود مجبورند

کادر تخصصی مورد نیاز خود را از سایر استان‌ها تامین و هزینه‌های سنگینی بابت این نوع جذب نیرو متحمل شوند و از طرفی بحث اشتغال بومیان سیستان و بلوچستان به‌ویژه چابهار در پیشرفت سواحل مکران که مورد توجه رهبر معظم انقلاب هم است، هیچ نقشی در این فرآیند نخواهند داشت و چنین اتفاقی باعث تاسف خواهد بود و در نتیجه، معضل بیکاری و اشتغال نیروهای بومی که یکی از دغدغه‌های اصلی پیشرفت این دیار است، بلا تکلیف خواهد ماند.

به گفته مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار، دانشگاه بین‌المللی چابهار وابسته به منطقه آزاد از زیرساخت‌ها و امکانات کیفی و مناسب سخت‌افزاری و نرم‌افزاری برخوردار است و انتظار داریم وزارت علوم، همکاری لازم در راستای تسریع و همچنین تسهیل روند ایجاد رشته‌های تحصیلی جدید را در اولویت قرار دهد چراکه فرصت اندک و صنایع بزرگی در حال پیشرفت و احداث هستند.

گفتیم این مشکل قطعا با پیگیری و رایزنی نماینده مردم ۶ شهرستان حوزه سواحل مکران در مجلس شورای اسلامی حل خواهد شد و خواستیم از موضع وی در این خصوص آگاه شویم.

مطالبه مشخص ما افزایش رشته‌های آموزشی مرتبط با صنایع است



معین‌الدین سعیدی نماینده مردم شهرستانهای چابهار، نیکشهر، زرآباد، کنارک، قصرقند و دشتیاری در مجلس شورای اسلامی در خصوص لزوم افزایش سرانه آموزشی مناطق جنوبی سیستان و بلوچستان تاکید کرد: همه می‌دانند که امروز بحث راه‌اندازی صنایع بزرگی همچون فولادسازی و پتروشیمی در چابهار مطرح است از طرفی هم سال‌ها مشاهده می‌کنیم که از ظرفیت نیروهای ماندگار به درستی استفاده نمی‌شود، وقتی علت را جویا می‌شویم می‌گوییم؛ نیروهای ماندگار منطقه آموزش مهارتی و تخصصی ندارند.

سعیدی اضافه کرد: وقتی مقام معظم رهبری روی بحث آموزش مهارتی تاکید می‌کنند طبیعتاً متولیان حوزه آموزش کشور باید بیایند و

روی این مهم کار کنند، باید رشته‌های دانشگاهی مرتبط با صنایع اضافه و مراکز فنی حرفه‌ای و دانشگاه‌های فنی و حرفه‌ای تعریف و عملیاتی شود، باید در اینجا نیروهای متخصص را تربیت کنیم.

او تصریح کرد: البته این حرف کاملاً درست است که باید از نقاط دیگر کشور هم افراد متخصص و سرمایه‌گذاران بیایند تا سرمایه‌گذاری محقق شود اما در بحث اجرایی، صنایع باید برای تکمیل پرسنل خود از جوانان ماندگار منطقه کمک بگیرند.

نماینده مجلس با بیان اینکه شاخص بسیار پایینی در حوزه بیکاری جوانان داریم گفت: ایجاد رشته‌های دانشگاهی مرتبط با توسعه آینده، می‌تواند بسیاری از مشکلات را مرتفع کند و در این خصوص پیگیری‌های جدی داشتیم، داریم و کاملاً مصمم هستیم. به گفته او، بروکرسی‌های اداری و برخی مقررات که مانع افزایش رشته‌های دانشگاهی است باید برای این منطقه مستثنی شود.

سبقت صنایع از آموزش در چابهار



از آنجا که "آموزش" یکی از مؤلفه‌های مهم در به‌کارگیری نیروهای بومی سواحل مکران است به سراغ سرپرست دانشگاه بین‌المللی چابهار رفتیم و در این باره گفت و گویی مفصل داشتیم که چکیده آن را باهم می‌خوانیم.

ناصر آبروش در این خصوص اظهار داشت: موضوع آموزش نیروی کار برای آینده را یک گره بزرگ در بحث رفع بیکاری شهرستان‌های حوزه سواحل مکران در جنوب سیستان و بلوچستان می‌دانم.

وی با تأکید بر لزوم فراهم کردن زمینه آموزش‌های آکادمیک دانشگاهی که به دوره تحصیلی منجر می‌شود گفت: همچنین به

آموزش‌های کوتاه‌مدت مهارت‌آموزی هم به شدت نیاز داریم و تمامی ظرفیت‌های زیرساختی لازم در دانشگاه بین‌المللی چابهار مهیا شده است.

وی به ایجاد سامانه‌ای که حدود یک سال قبل در راستای تحقق دولت الکترونیک در وزارت علوم راه‌اندازی شده است اشاره کرد و گفت: اگر بخواهیم طبق این سامانه و با بروکرسی اداری موجود پیش برویم بیش از ۲ سال به طول می‌انجامد تا بتوانیم رشته‌های مورد نیاز صنایع منطقه را به چرخه کنکور وارد کنیم اما پیشنهاد و درخواست مشخص ما از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری این است که ضمن توجه به زیرساخت‌های صنعتی برای ایجاد اشتغال پایدار در جنوب سیستان و بلوچستان، با تصمیمی قاطع و عاجل، دانشگاه‌های منطقه آزاد چابهار را از افتادن در روند طولانی اداری مستثنی کنند و اجازه دهند هرچه سریع‌تر و خارج موانع اداری، رشته‌های تحصیلی مورد نیاز، به دانشگاه بین‌المللی و سایر دانشگاه‌های چابهار اختصاص داده شود.

وی یکی از چالش‌ها و موانع را کمبود اعضای هیات علمی برای ایجاد رشته‌های جدید عنوان کرد و افزود: وقتی آیت‌الله ریسی، رئیس جمهوری اسلامی ایران، سیستان و بلوچستان را یک استان ویژه معرفی می‌کند ما هم باید نگاه ویژه‌ای نسبت به مسائل داشته باشیم تا از پیشرفت عقب نمانیم.

سرپرست دانشگاه بین‌المللی چابهار با بیان اینکه این دانشگاه هم‌اکنون دارای ۲۲ رشته تحصیلی است گفت: اگر وزارت علوم فقط چند رشته تحصیلی دیگر را با قید فوریت به ما بدهد تعهد می‌کنیم گره‌های زیادی از مشکلات مردم منطقه باز خواهد شد. او همچنین تاکید کرد «اگر نتوانستیم در این مسیر موفق شویم وزارت علوم حق دارد از برگزاری دوره‌های بعدی این رشته‌ها جلوگیری کند»

وی تصریح کرد: امروز دانشگاه بین‌المللی چابهار با اینکه غیردولتی است اما تمامی آیت‌های ذکر شده در قانون دانشگاه‌های دولتی را اجرا می‌کند و دارای بروسه بین‌المللی و داخلی است. یعنی فرزندان نخبه جنوب سیستان و بلوچستان می‌توانند از بورسیه این دانشگاه استفاده کنند.

به گفته او، حضور دانشجویان کشورهای همسایه در این دانشگاه حاکی از توان بالای آن برای افزایش حداقل "هشت رشته" تحصیلی دیگر است.

آبروش با بیان اینکه سند چشم‌انداز دانشگاه نیز تهیه شده است تصریح کرد: چابهار را باید در قد و قواره امکانات و ظرفیت‌های خودش مورد ارزیابی قرار داد و پیشرفت و آبادانی آن را از مسیر سخت‌گذر و طولانی اداری خارج کرد.



امین سعیدی مدیر طرح جامع منطقه آزاد چابهار در این خصوص گفت: به علت ضعف نیروی انسانی و تخصص، موضوع آموزش یکی از اصلی‌ترین اتفاقاتی است که باید رقم بخورد، ساختار نیروهای شاغل در صنعت را بررسی کردیم، مثلاً با بهره‌برداری کامل کارخانه فولاد و پتروشیمی ۱۰ هزار شغل ایجاد می‌شود.

مشاور مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار در حوزه شهرسازی و طرح‌های توسعه ادامه داد: در بحث این ۱۰ هزار شغل بررسی کردیم که به چه تخصص‌هایی نیاز است، افراد چه سوادی نیاز دارند، ساختار سنی، جنسی، فعالیتی اشتغال در کشور را شناسایی کردیم که چند درصد کارگر ساده، چند درصد تکنسین و حرفه‌ای هستند.

وی با بیان اینکه ساختار فعلی تحصیلات و تخصص در منطقه امکان پاسخگویی مشاغل جدید ناشی از صنایع را ندارد گفت: به طور مثال اگر ۱۰ هزار شغل ایجاد کنیم و اینجا ۱۰ هزار بیکار وجود داشته باشد، تعداد هزار نفر تخصص دارند و جذب صنایع جدید می‌شوند، تخصص به مفهوم مدیر سطح بالا نیست بلکه به لحاظ تکنسین و میزان کارایی علمی و فنی بوده و در حال حاضر، کفایت لازم برای جذب در بازار کار وجود ندارد. بنابراین یکی از برنامه‌ها ایجاد آموزش‌های تخصصی مرتبط با صناعی است که ایجاد خواهند شد که با آموزش ساکنان منطقه، امکان اشتغال نیروهای بومی در صناعی که در منطقه آزاد چابهار ایجاد می‌شود فراهم بشود.

با توجه به بررسی جداول منتشر شده سال ۹۵ شهرستان‌های چابهار، کنارک و دشتیاری بیش از ۱۰ هزار نفر بیکار تا سنین ۲۹ سال دارند در حالیکه تنها ۲ مورد از صنایع منطقه آزاد چابهار طی چند سال آینده و تکمیل فازهای مختلف تولیدشان ۱۰ هزار نیروی کار نیاز خواهند داشت و مسلماً سرمایه‌گذاران، پس از تکمیل طرح‌های اقتصادی مجبورند نسبت به تامین نیروی انسانی خود اقدام فوری کنند و در این بین باید دید که تا زمان بهره‌برداری این طرح‌ها چه تعداد نیروی بومی آموزش تخصصی و مهارتی دیده‌اند و گرنه صنایع راهی جز تامین نیروی مهاجر نخواهند داشت و این اتفاق باعث گلایه‌مندی مردم و جوانان جویای کار منطقه خواهد شد.

از طرفی فارغ از مزایای سامانه‌ای که وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای جذب اساتید دانشگاه‌ها راه‌اندازی کرده است باید گفت که ورود به این روند (بروکراسی اداری) راه‌اندازی رشته‌های آموزشی مورد نیاز این پهنه از کشور را به تاخیر خواهد انداخت و همانگونه که مسوولان اشاره کردند می‌طلبند اختصاص رشته‌های تحصیلی به دانشگاه بین‌المللی چابهار جدای از بروکراسی مرسوم اداری انجام شود تا در آینده با مشکل جذب نیروهای بومی منطقه در صنایع بزرگ مواجه نباشیم و این همان «گره‌ای است که به دستان وزیر علوم باز می‌شود»



منطقه آزاد چابهار
Chabahar Free Zone

